24 üncü Sene   Cumartesi 24 İkinci Kânun 1931   No.—2385

Karagöz

Abone: Türkiye için seneliği 3 liradır. Ecnebi memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri **Orhan Seyfi**
Müessisi Ali Fuat Bey merhum

İdarehanesi: İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususî daire: Telefon: İstanbul: 413

Nushası 3 Kuruş   Cumartesi, Çarşamba günleri çıkar   Nushası 3 Kuruş

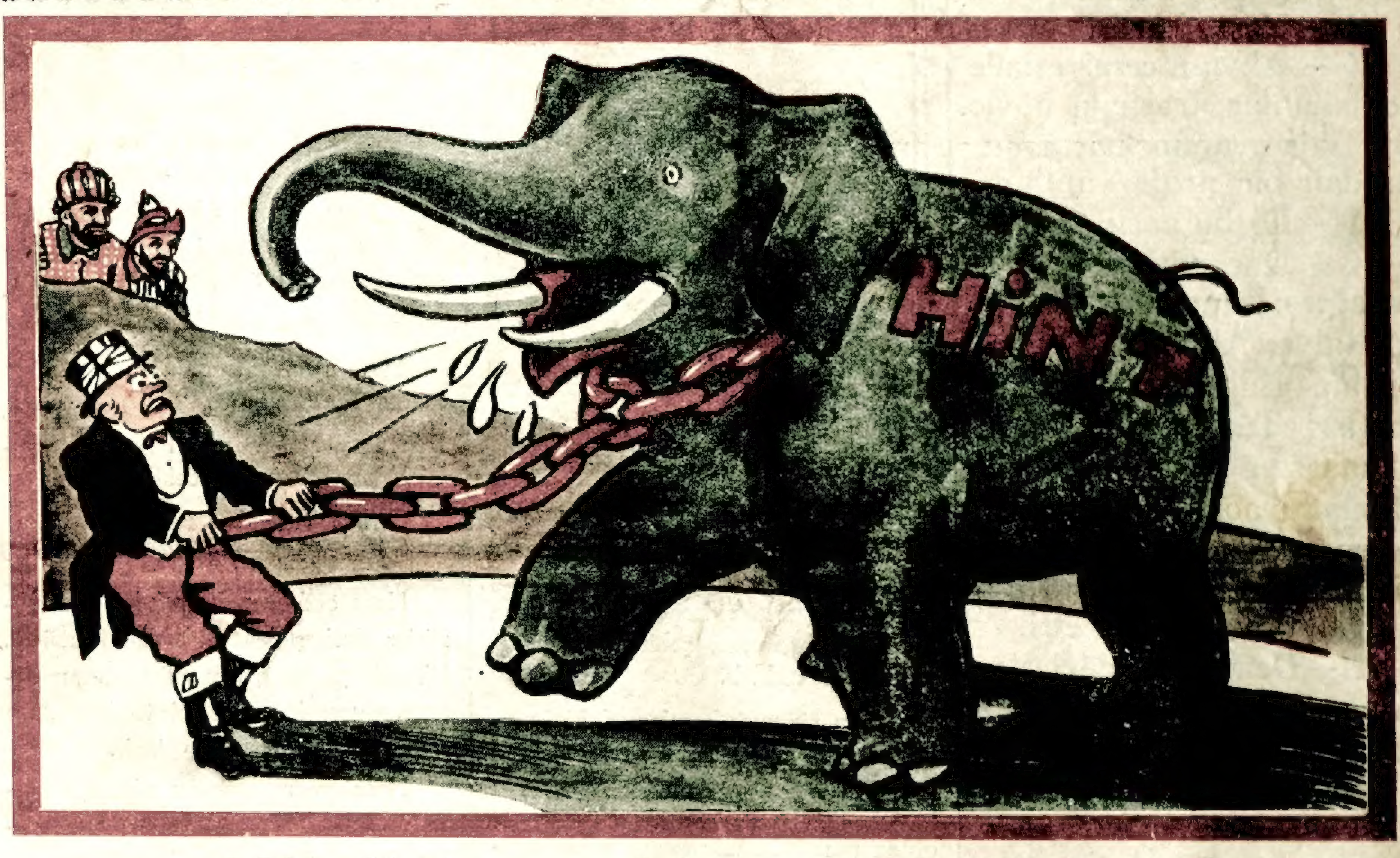

Hindistanın idaresi değişiyor!

Karagöz — Ey Hacıyvat, bu fil gemi azıya aldı, nerdeyse zinciri koparıp rahat nefes alacak galiba!

Adalet bütün azametile tecelli edecektir!

Divanı harp mürtecileri birer birer sorguya çekiyor. Tahkikat ilerledikçe bu cahil heriflerin maksatları anlaşılıyor. Semavattan yumurta şeklinde bir işaret belireceğine, kıyamet kopacağına, üç gün üç gece güneş tutulacağına dair düzme rüyalar uydurup halkı iğfale çalışan bu yobozların ne kadar geri fikirli ve muzur düşünceli insanlar olduğu meydana çıkıyor.

Memleketi ateşe vermenin, halkı ayaklandırmanın, ve masum kanı dökmenin ne kadar ağır cezası olduğunu bugün, yarın anlayacak olan bu adamlara örfi divanı harp reisi:

— Adalet bütün azametile tecelli edecektir. Buna emin olabilirsiniz, dedi!

MUHAVERE

Hacıyvat — Ey Karagözüm, Avrupa devletleri arasında yine bir şeyler dönüyor, bir birlik yapmak istiyorlar. Şunu anlatır mısın?

Karagöz — Yine diplomatlık damarlarımı kabartacaksın Hacıyvat, mademki merak ettin söyliyeyim.

H — Yaşa, varol!

K — Akvam cemiyetinde toplananlar arasında böyle bir fikir uyanmış hattâ buna dair bir proje yapılmış.

H — Ey bu nasıl olur.

K — Dur patlama anlatacağım: Bunun üzerine başta İtalya, Almanya, Yunanistan, Bulgaristan hükûmetleri Türkiye ile Rusya olmaksızın böyle bir birlik yapılamıyacağını söylediler ve ayak dirediler. Nihayet akvam meclisi bizi de Rusyayı da daveti kabul etti.

H — Demek ki devletler arasında bizim dostlarımız çoğalmış.

K — Ne sandın ya. Yer yüzünde hiçbir millete nasip olmıyan şu büyük inkilâbı yapan milletin elbette dostu çok olur, Hacıyvat!

Ramazan manileri

Ramazan beş! yavrum dalma,
Bu kervandan geri kalma,
Bedava öğüt satarım...
İstersen al, ister alma!
Dan, dan, dada dan dan!...

❁ ❁ ❁

Züğürtlük var, dipip serde,
Düşünceyle girme derde,
Unutma ki aziz kari...
Çok bayramlar var ilerde!
Dan, dan, dada dan dan!...

❁ ❁ ❁

Öyle şey'e etme keder,
Yiğit olan borç da öder,
Buna çarkı felek derler...
Böyle gelir, böyle gider!
Dan, dan, dada dan dan!...

Ramazan'a dair!

Ramazan geldi diye oyun yerleri, kıraathaneler, sinemalar, çalgılı kahveler hazırlandı. Herkes akşamdan sonra bu yerlere koşuyor. Bu sene kışın hafif gitmesi şehirde gece hayatını canlandırdı.

İnsan sinema kapılarındaki kalabalığı görüyorda bizim zevku sefaya paradan çok ihtiyacımız varmış diyeceği geliyor. Acaba şu sinemalara giden paramızı bir hesap eden varmı? Senede kaç milyon veriyoruz. Ramazan bereket getirir derler. Bu gidişle götürecek galiba!

FIKRA

Bayram ertesi!

Vaktile hocanın biri medresede talebeye ders okuturken sarhoşlara atar tutarmış. Böyle bir kış ramazanında hoca cerre çıkmış. Geç vakit bir kasabaya dahil olmuş hana gitmiş almamışlar, külhana gitmiş sokmamışlar yağan yağmurdan ve esen rüzgârdan korunmak için bir dükkân saçağının altına büzülmüş o geceyi böyle sokak ortasında nasıl geçireceğini düşünürken öteden bir nara sesi işitilmiş ve karanlıklar içinde karşısına bir sarhoş dikilip bağırarak sormuş:

— Hoca sen burda ne arıyorsun?

Hoca ayını çatlatarak:

— Dainiz bu kasabaya cerre geldim. Demiş. Fakat barınacak bir yer bulamadım. Şuracıkta sabahı bekliyorum!

Sarhoş kumandayı vermiş:

— Düş önüme!

Hoca önde sarhoş arkada hana gitmişler. Sarhoş hancıya basmış kantarlıyı. Bir oda açtırmış, mangal yaktırmış hocanın yiyeceğini, içeceğini temin ettikten sonra rahatlık dileyerek gitmiş.

Hoca bayram ertesi medreseye döndüğü zaman derste sarhoşluk bahsi gelince o geceyi hatırlıyarak softalara:

— O da lâzım, o da lâzım!

Dermiş.

Tahir ile Zühre

Karagözün tefrikası No. 4

(Her hakkı mahfuzdur)

Başımda bu sevda denilen hava,
Severim ben, etmem kimseden perva!
Senin bir gülüşün hastaya deva,
Bakışın cana can, derde dermandır!

❁

Zühre der: Doldurdum aşkınla çile,
Çektiğim cefalar gelmiyor dile,
Uğrunda veririm canımı bile:
Bir sözün ölümüm için fermandır!

Tahir ile Zühre bazı gün has babçede bazı gün mermer köşkte sevdalarına devam ede drsunlar, padişahın hizmetçisi olan bir arap bunların ahvalinden şüphelendi.

Zührenin yemekten kesilip renginin solması, Tahir'in tenha köşeierde kendi kendine düşünmesi onu meraka verdi.

— Elbet bunun bir sebebi olsa gerek!

Diye gizli gizli kollamağa başladı, Mel'un arap, ikisinin de sık sık bahçeye çıktığını görmüştü.

Katmer katmer erguvan güllerin açtığı bir İlkbahar sabahı, oğlanla kızın gene hasbahçede gezmeğe hazırlandıklarını görünce, sarayın gizli kapısından fırlayıp bahçede büyük bir ağacın üstüne çıktı. Yaprakların arasına gizlenip etrafı gözetlerken, Tahir ile Zühre de geldiler, o ağacın altında oturdular. Her zamanki gibi sazlarını da yanlarına almışlardı.

Birbirlerini görmedikleri bir geceden beri nasıl vakit geçirdiklerini sorduktan sonra el ele, baş başa verip hasbahçenin güzelliğine daldılar.

Padişahın binlerce altın dökerek yaptırdığı büyük havuzda sular çağlıyor, dallarda uçuşan yüzlerce bülbül dem çekiyordu. Sarı, kırmızı güllerin kokusu o kadar baygındı ki iki sevdalı kendilerinden geçtiler.

Yukarda, ağacın üstünde gizlen-

MONOLOK

Güzellik kraliçesi!

Güzelliğin arşını endazesi yoktur, Gönül kimi severse güzel odur derler amma kazın ayağı öyle değil. El oğlu güzeli seçerken hem arşına, endazeye vuruyor, hem de sade bir gönülün sevmesini kâfi görmüyor. Boyuna, bosuna bakıyor, yürüyüşüne, ayak atışına dikkat ediyor, söyletiyor, hattâ biraz gülermisiniz? diyor da ondan sonra düşünüp, taşınıp reyini veriyor. Bu gün medeniyet âleminde güzel seçmek bir hüner, bir ihtisas işidir. Hani doktorlar bir hastanın göğsünü arkasını dinledikten biraz öksürtüp, nefes aldırdıktan sonra bir parmağını ağrının, sızının yerine kor ötekini çekiç gibi vurup hastalığı nasıl teşhis ederse, bu güzellere hakem olan hey'etler de öyle yapıyorlar.

Kimi esmer, kimi beyaz, kimi buğday rengi, kimi sarışın olan güzeller içinde boy bos, endam, ve çehre güzelliğini bir araya getirip bundan güzelliğin hülâsasını çıkarıyorlar.

Bu işte zayıflık ve şişmanlık da en mühim mes'eledir. Bu zamanın insanları topluluğa kıymet vermiyorlar.

Geçen Pazar akşamı Türkiye güzellik müsabakasında bulunan hakem hey'eti de bu sözümüzün doğruluğunu bir kerre daha ispat etti.

Müsabakaya iştirak eden güzeller arasında Naşide Saffet hanımı Türkiye güzellik kraliçesi olarak seçti. Yeni kraliçemizi tebrik ederiz!

Az memur çok iş!

Hükûmet bu sene bütçesini yaptı. Yeni bütçede vergiler azalacak ve tasarrufa son derece riayet edilecek. Sonra açılan memuriyetlere yeniden kimse tayin edilmiyecek. Memurlar azaltılacak. Adedi azalan bu ufak memurların aylıkları da artacak. En kestirme yol da budur. On memur kullanıp kırkar lira aylık vermektense bankaların ve şirketlerin yaptığı gibi dört tane işgüzar ve yüksek tahsil görmüş memura yüz lira aylık verip işleri muntazam gördürmek onları daha çok çalıştırmak elbette faydalıdır. Kırk lira aylık alan çoluk çocuk sahibi bir memur selâmeti fikir ile iş göremez. İşte budur bu!

Okumak hevesi!

Son zamanlarda şehrimizde bir çok mektep binaları yapıldı. Sultanahmette eski zabtiye binası arsasında da yeniden bir ilkmektep inşa olundu. Bu bina yapılan mekteplerin en güzelidir.

Millette okumak arzusu uyanınca maarifde ona göre tedbir almaya mecbur kaldı. Çünkü mevcut mektepler o kadar kalabalık ki bir sınıfta yüzlerce çocuk var. Az zamanda şehrin ihtiyacına göre mektepler yapılacağını ümit ederiz.

Karar bugün

Menemen divanı harbinde karar günü yaklaştı. Bir habere göre maznunlar hakkında bugün karar verilecektir. En ağır töhmet altında kalanlar şeyh Esat, Mehmet, Zeki, İbrahim ve çifte Hasanlardır.

Ne yapılsa azdır!

Çanakkale'de yatan şehitlerimiz için bir abide yapılacak. Şehitlikleri imar komisyonu bir müsabaka açtı. Türk ve ecnebi mimarları bu müsabakaya iştirak edecek ve abide diğer abidelerden daha mükemmel olacak.

Tabiî öyle olmalı. Çünkü Türk neferi Çanakkale'de seyyar bir kale halinde olan çelik zırhlılara ve düşmanın bombasına, güllesine bağrını açıp siper oldu. Dünyanın hiçbir milleti bu kadar şehamet ve kahramanlık gösterememiştir.

Taç yaramadı?

Türkiye güzellik kraliçeliğine intihap olunan Naşide Saffet hanım muallimdir. Muallimlerin bu gibi müsabakalara girmeleri doğru olmadığından muallimlikten çıkarılarak vekâlet emrine alınmıştır. Zavallıya güzellik tacı uğursuz geldi, der misin, demez misin?

---

miş olan arap bunların haline haset edip, kendi kendini yemeğe başladı.

Nihayet Tahir aşka gelip, sazını eline aldı, bakalım kıza nasıl bir türkü söyledi:

Tahir

Sevdiğim! sırmalı çepkenini aç,
Kalmasın o beyaz göğsün örtülü!
Şah baban vermezse, durma bana kaç,
Kalbimin hasrete yok tahammülü!

⊛

Sen olmazsan halim oluyor beter,
Yüreğim tutuşur, dumanım tüter,
Penbe yanağını bir kerre göster:
Kıskandır bahçede açan her gülü!

⊛

Tahir der: Sevdiğim yakın gel hele,
Biraz sarılayım o ince bele!
Haydi, al sevdiğim sazını ele,
Bir türkü söylede sustur bülbülü!..

Fellâh hırsından çatlıya dursun, Zühre de sazını alıp şu türküyü söyledi:

Zühre

Karşımda oturmuş saz çalıyorsun,
Yanımda değilsin, canımdasın sen!
Sesinle kalbimi parçalıyorsun,
Yanımda değilsin, canımdasın sen!

⊛

Meğerse ayrılık yamanmı yaman,
Hasretin gönlümde yer etti aman!
Bak, benim de sardı başımı duman,
Yanımda değilsin, canımdasın sen!

⊛

Ayrılık zehirmiş aşkı duyana,
Eşini ararmış tutuşa, yana,
Öyle yakınsın ki Tahir'im bana,
Yanımda değilsin, canımdasın sen!

Kız türküsünü bitirdikten sonra, sazını bir kenara bıraktı. Hemen âşıkının yanına sokulup başını göğsünün üzerine koydu. Bir müddet böylece sevişip, göz yaşları döktüler.

Nihayet kız baktı ki güneş bir mızrak boyu yükselmiş, vakit öğleye yaklaşıyor.

Tahir'e dönüp:

(Bitmedi)

MEMLEKET HABERLERİ

Japon Prensi Harbiye Mektebinde

Japon prensi Takamatsu hazretleri Harbiye mektebinde ders dinlerken

Agopyan Hanı Faciası

Galatada Agopyan hanında sinema şeritlerinin parlamasından çıkan yangında 7 kişi ölmüş, 25 kişi yaralanmıştır.

Hüviyet beyannamesi veriliyor

Müessesat ve esnaf hüviyet beyannamesi kâğıtları satan otelciler cemiyetinden beyanname alırla.ken

Atları Seyrederken

Prens hazretleri Harbiye mektebinde atları seyrederken

Faciadan Sonra

Yaralılar hastaneye götürülürken

Kıbrısta

Kıbrıs Lekfoşe'de Türk izcilerinden bir Gurup × işaretli meşhur izci Hasan kemal beydir.

TÜRKİYE
SANAYİ ve MAADİN BANKASI
Fabrikalarına ait
YERLİ MALLAR PAZARI
İstanbul, Bahçekapı birinci vakıf han telefon: Istanbul, 517
Mağazada münhasiren yerli fabrikalar mamulâtından ipekliler ve döşemelikler, yünlüler, battaniyeler, kostümlük kumaşlar, şallar, ipekli mendiller, ince ve kalın bezler metin ve zarif bavul ve çanta kunduralar ve saire toptan ve perakende olarak satılır

Çocuklarınıza en münasip hediye

Iş Bankası
Kumbaralarıdır.

Müsabaka kuponu
№ 2

SİNEMA

Konçita Montenegro

Konçita Montenegro sinema yıldızlarının en gençlerinden biridir. Bu güzel İspanyol kızı gayet güzel dansettiği için bundan iki sene evvel Avrupa paytahtlarını dolaşarak İspanyol dansının güzelliğine herkesi bir kerre daha hayran etmişti.

Ondan sonra "Kadın ve Kukla„ ismindeki ilk filmini oynadı.

Konçita Montenegro'nun şimdi en büyük emeli sinema yıldızlarının oturdukları Beverley Hil'de güzel bır köşk yaptırmaktır.

O zaman ancak 17 yaşında idi. Bu filmde o kadar beğenildi ki Amerika sinemacılarının dikkatini celbetti, Holivud'a götürüldü. Şimdi orada annesi kız kardeşi ile beraber oturur.

Konçita Montenegro son zamanlarda Ramon Novaro ile birlikte "Endülüs Şarkıcısı„ isminde bir film oynamıştır. Bu filmi ayrıca İspanyolca olarak da çevirmiştir.

Konçita Montenegro

KIŞ YOK

Florida sahili kumsallarında kıştan bihaber iki mes'ut sinema yıldızı!

YAZ VAR

Her tarafta şiddetli soğuklar başladı. Kış hükmünü sürüyor. Yalnız Amerika'nın Florida sahillerinde ılık bir bahar havası kışın geldiğini bile hissettirmiyer.

Yukariki resim bundan bir müddet evvel Flo ida'nın Santa Monika sahilinde çekilmiştir. İki güzel sinema yıldızı, kardan, kıştan bihaber, deniz kenarında kumların üzerine uzanmışlar, güneş banyosu yaparak gülüp oynuyorlar!

Sinema Havadisleri

§ — Şarlo Şaplin'in mahut kocaman ve partal pabuçlarını bilmiyen yoktur. Şarlo ilk eserlerini bu ayakkabılarla oynamış ve kazandığı büyük ve parlak muvaffakiyet üzerine bu pabuçları uğurlu sayıp saklamıştır. Şarlo halâ o ayakabılarla oynarmış!

§ — Sinema yıldızları içinde hayatını en fazla para mukabilinde sigorta ettiren Gloria Svanson'dur. Gloria hayatını 2.000.000 dolara sigorta ettirmiştir. Bizim paramızla ne eder, bilir misiniz? Tam dört milyon lira!

§ Greta Garbo 1905 senesi Eylûlünün 18 inci günü İsveç'in paytahtı olan Stokholm'de doğmuştur. Şimdi 25 yaşındadır. Saçları açık kumral, gözleri mavidir.

§ — Kara kaşlı, kara gözlü, yaman bir cenup güzeli olan Lupe Velez 1909 senesinde Meksikada doğmuştur. İlk oynadığı film "Goşa„ dır. Lupe Velez, Duglas Fairbanks'la birlikte oynadığı bu film üzerine birden bire şöhret bulmuştur. Bu gün en çok beğenilen ve sevilen artistlerden biridir. Lupe Velez şimdi "Basübadelmevt„ isminde yeni bir film çeviriyor.

§ — Sinema âleminde "Bin Bir Çehreli Adam„ diye anılan Lon Şaney yüzünü değiştirmekte çok usta idi. Lon Şaney öldükten sonra sinemacılar onun yerine birini bulup çıkaramıyorlar. Lon Şaney'in emsalsiz bir san'atkâr olduğu öldükten sonra büsbütün meydana çıktı. Lon Şaney'in Valentino gibi arkasında doldurulmaz bir boşluk bıraktığı anlaşılıyor.

Şikâyetler

Yazık beyahu!

Simav'da cıgara ve pul satıcısı Kolağası mahtumu Mazhar efendi gönderdiği bir mektupta diyor ki:

— 928 senesi tatilinde Kütahya maarif müdürü Şükrü bey imzasile aldığım bir tezkerede sekiz senelik ikramiyemin verileceği bildirilmişti. Kaza meclisi idaresinden musaddak ve maarif memurluğu vasıtasile hizmet cetvelim taktim edilmişti. Aradan üç sene geçti. Birçok teşebbüsatta bulundum. Şimdi tahsisat olmadığından bu hakkımın verilemiyeceğini bildiriyorlar. Acınacak bir vazivetteyim !

Karagöz — Eski ve emektar bir muallimin vadedilen ikramiyesini vermemek haksızlıktır. Tahsisat yoksa istenir. Bir muallimi üç sene ümide düşürmek ve nihayet ret cevabı vermek doğru değildir.

●

Olurmu ya!

Nazilli hapishanesi sabık ekmek müteahhidi ekmekçi Mustafa efendi bize gönderdiği bir mektupta diyor ki:

928 senesinde Nazilli hapishanesine verdiğim ekmek bedelinden hazinede alacağım olan 1160 lira çin çalmadığım kapı kalmadı. Bu gibi borçlar için meclisten tahsisat alındığını maliye vekilinin gazetelere vaki olan beyanatında okudum. İflâs edeceğim. Allah aşkına bu halimi gazetenize yazın. Belki merhamet ederlerde paramı verirler.

Sıhhî Nasihatler

Vazan: Doktor hafız Cemal

24 — Sıhhatını koruyarak para kazanan insan için dünya bir cennettir.

25 — Her ölü hiç olmazsa 24 saat sonra gömülmelidir.

26 — Frengi hastalığı yalnız cinsî münasebetle, çiftleşmekle alınmaz, firengiliyi öpmekle de insana geçer.

27 — Güzelliğini, namusunu satılığa çıkarmış muhabbet metalarından, zehirli sermayelerden, süslü yılanlardan sakınmıyan insan nihayet (firengi belsoğukluğu) hastalıklarına kavuşur.

28 — Kışta zeytinyağlı yemeklerin vücuda çok faydası vardır. Memleketimizde saf zeytinyağı bulmak her zaman mümkün olduğundan karışık, bozuk sadeyağlarına tercih olunmalıdır.

İngiliz Hafiye Teşkilâtında Çalışmış

Bir Casus Kadının Hatıraları

(Burada okuyacağınız şeyler uydurma değildir, tamamen doğrudur)

Karagözün Tefrikası No. 12

Orient Ekspres uzun vagonlarını dizmişti. Birinci mevki bir kompartimana yerleştim. Aradan çok geçmedi, bir düdük sesi duyuldu, vagonun makasları gıcırdadı, tren ağır ağır ilerlemeğe başladı.

Şimendifer seyahatı tuhaf şeydir. İnsan oturur. Komşularına -nezaketsizlik olmasın diye- seri bir nazar fırlatır, sonra gazetelerini, kitaplarını açar; okur. Gazeteyi bırakıp bir mecmua alırsınız; mecmuadan bıkınca bir kitap açarsınız. Fakat insan yanında ne kadar okunacak şey olursa, canı o kadar okumak istemez.

Ben okumaktan şimdilik vazgeçmiştim. Okuyacak vaktim çoktu. Bana ayrılan köşeye büzülmüş, hem etrafa bakıyor, hem düşünüyordum. Tirenin bir teviye ahengi ile ihlâl edilen bir uykuya dalmış gibi idim.

Ca.. sus!.. Ca.. sus!..

Demek ben şimdi casus olmuştum. Peki, sonra...

Derken uyanmışım. Paris'i çok geride bırakmıştık.

Aradan ne kadar zaman geçti, bilmiyorum. Birdenbire silkinerek uyandım.

Buz gibi olmuştum. Böyle birdenbire ne olmuştu... Korku mu?.. Hayır.. Fakat atıldığım teşebbüsün tehlike ve ağırlığını birdenbire anlamıştım. Bütün bu vak'alar birbiri ardısıra, adeta bir sinema şeridi sür'atile cereyan ettiği için, o zamana kadar vaz'iyetimi lâyıkı veçhile düşünmeğe vakit bulamamıştım,

Fakat şimdi iş işten geçmiş, geri dönmeğe imkân kalmamıştı. Müthiş bir çarkın dişlerine kapılmıştım. Aynı sür'atle hareket etmediğim taktirde insafsız bir surette ezileceğim muhakkaktı.

Avusturya hududuna kadar söylemeğe değer hiçbir vak'a olmadı Avusturya hududunda askerler pasaportları muayene için treni gezdiler. O zaman çocukca bir korkuya kapıldım. Ya elimdeki vesika arın sa telikleri meydana çıkarsa? Yok canım.. Benimki de delilik.. Korkulacak hiçbir şey yoktu... Herşey doğru dürüst olup bitti.

Saatlerdenberi yalnız başıma idim. Tiren hareket edeceği bir sırada trenin içine bir şeyin düştüğünü işittim. Aynı zamanda koridorda bir Alman zabiti gördüm. Trene yetişmek için alabildiğine koşmuş ve tam tren hareket edeceği sırada vagonun içine teker meker düşmüştü. Ben adamın haline bakarak kahkaha ile güldüm. Zabit yüzüme baktı, fakat kızmadı. Sonra bir Alman'da ender görülür bir nezaketle:

— Doğrusu başıma gelen bu küçük kazaya memnun oldum. Bana inci gibi dişler seyretmek için iyi bir fırsat verdi.

Ben güldüğüme utandım, özür diledim.

— Matmazel, dedi. İngiliz olduğunuzu şivenizden anlıyorum. Müsaade ederseniz ben de bu vagonda kalayım..

Doğrusu bunda hiçbir mahzur yoktu. Nasıl olsa bir kerre konuşmuştuk.

Zabit kendi kendini taktim etti:

— Bendeniz kumandan Lersner... İstanbul'a gidiyorum.

— Ben de...

— Ne iyi... Öyle ise yolumuzun sonuna kadar sizinle yol arkadaşlığı yapacağız.

— İstanbul'u evvelce bilir midiniz kumandan?

— Evet matmazel. Hangi otele ineceksiniz?

— Ben mi?.. şey..

— Durun ben size bir otel tavsiye edeyim. "Avrupa" oteli.. Bahalıdır amma çok rahattır.

Bu sırada tren durdu. Nereye gelmiştik. Alman zabiti dışarı uzandı.

Ha, anladım dedi.. Balkan harbinin başladığı sahaya girdik. (Balkan harbi yeni bitmişti.) Burada lâakal iki saat bekliyeceğiz.

Zabit tahmininde aldanmamıştı. Tam iki saat bekledik.

Camdan dışarı baktım. Trenin iki tarafında süngü takmış iki sıra asker duruyordu.

Her vagonun kapısına bir nöbetçi dikilmişti. İçeri girip çıkmak yasaktı. Bu ne dikkat, ne itina böyle!.

Bir zabit gelip vesikalarımıza baktı.

(Bitmedi)

İNGİLİZ CASUSU ISTANBULDA!

HASRET KAVUŞTURAN

§ Kadıköyünde pazar yolu caddesinde 134 numaralı evde Pezren muhacirlerinden Zekeriya imzaslie:

— Amcam muzika zabitliğinden mütekait Yusuf Sabri efendiyi arıyorum.

§ Bursa'da setbaşında derebaşı sokağında 21 numaralı evde Müzeyyen hanım imzasile:

— Merhum binbaşı Eyüp Sabri beyin oğlu tayyare makinistlerinden Ali Fuat efendiyi arıyorum.

§ Balıkesir'in Martlı mahallesinden Elmas hanım imzasile:

— Oğlum İbrahim oğlu Mehmet Rifat iki ay evvel Erzuruma asker olarak sevkedildi bir haber alamıyorum.

§ Bulgaristan'da Nikbolu kasabasında tüccar Hüseyin Settar efendi imzasile:

— Bulgaristan'ın Razgrat kasabasında Ahmet Necip bey oğlu Fahri efendiyi arıyorum.

§ Konya'da Bulgur imam mahallesinde Mediha hanım imzasile:

— Zevcim Karesi kışlalı Çatak Ali üç senedenberi gaiptir, arıyorum.

Neler Oluyor?

Kadın haydut!

Şu resme bakınız. Çehresini iyi tetkik ediniz. Dediğini yapar, sözünü dinletir, metin bir adam değil mi? Vakia güzel değil, fakat gürültüye pabuç bırakmıyacağı halinden belli. İşin asıl tuhafı, tıpkı bir erkeğe, hem de yaman bir erkeğe benzeyen bu insan bir kadındır!

Hem de ne kadın!

Yirmi iki yaşında olan bu kadın daima erkek kıyafetinde gezmiştir. Kendine bir de erkek ismi uydurmuştur: Harold Brovu! Bu kadın kendine morfin ve kokain, esrar kolcusu süsü verip bu ilâçları kullanan kadınlardan para sızdırmaktır. Harold Brovu zayıf olmalarından bil'istifade daima kadınlara musallat olurmuş, erkeklerle aksuata etmezmiş.

Bu kadın haydudu tehdit edip paralarını aldığı kadınlar pek çokmuş.

Hassas köpek

Köpeklerin zabıtaya hizmetleri büyüktür. Efendisine son derece sadık olan köpek insan için iyi bir bekçidir.

Fakat köpeğin insanlara yaptığı hizmet yalnız bekçilikten ve gözcülükten ibaret değildir. Köpek gayet hassas bir hayvandır. Hele burnu çok keskindir. Bu itibarla köpek insana çok faiktir. İnsanın duyamadığı kokuyu köpek duyar. İşte köpek bu itibarla polislerin çok işine yarar. Bu zeki ve hassas hayvan en hafif bir kokuyu hiç şaşmadan ve yanılmadan ta sonuna kadar takip edebilir.

İşte yukarda gördüğününüz köpek de zabıta hizmetinde kullanılmaktadır.

İsmi "Kim„ olan bu hayvan Paris zabıtasının hizmetindedir.

Bilgi Dağarcığı

Dikili taş

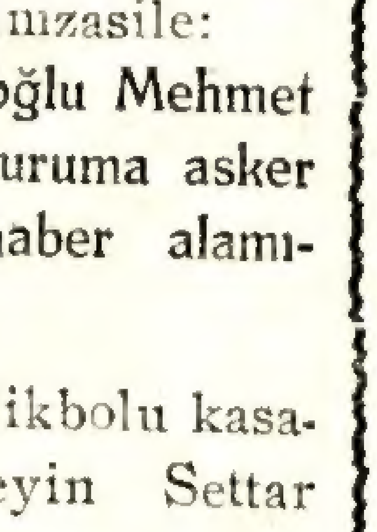

Bu sütun Milât'tan 1700 sene evvel Firavun Üçüncü Tatmozis zamanında Mısır mabetlerinden birisinin cephesine konmuş bir taş idi, sütun Milât'tan sonra 395 tarihlerine doğru imparator Teodos zamanında Sultan Ahmetteki yerine dikilmiştir. Bu sütunun nasıl dikildiğine pek çok kimseler hayret ederler Halbuki eski zaman milletleri içinde Mısırlılar, Asûriler, Geldaniler, Romalılar muazzam abideler vücude getirmişlerdir. Bilhassa o zaman ağır sıkletleri kaldırmak için kuvvetli maçuralar ve makara tertibatı yapılıyordu. Netekim dikili taşın altındaki mermer kaidenin üzerinde sütunun nasıl makaralarla kaldırılıp dikildiğini gösteren mahkûkât mevcuttur. Bu taş yekpare penbe granit taşıdır. Asıl şaşılacak nokta şudur ki bu taş Mısır'da yapıldığı zaman dünyada ne Müslümanlık, ne hristiyanlık, ne yahudilik mevcuttu. Hattâ Avrupa'da bu günkü büyük medeniyetle gururlanan Avrupa'da tek bir şey bile mevcut değildir.

●

Kristof Kolomb

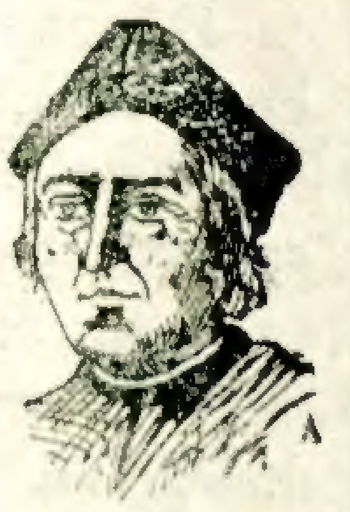

Kristof Kolomb 1436 senesinde Ceneve'de doğdu. Gemici oldu. Kraliçe İzabella'dan üç gemi aldı, 1462 senesi Ağustos'unun 4 üncü günü yeni bir dünya keşfetmek üzere engine açıldı. Yolda tayfası isyan etti, geri dönmek istediler. Kolomb bunlarla çok uğraştı, Nihayet ertesi sene ilk Teşrinin 12 inci günü santa Salvador'da karaya ayak bastı. İspanya'ya döndükten sonra ikinci bir seyahat daha yaptı, bu sefer Kuba, Haiti adalarını keşfetti. Üçüncü seyahatte 1468 senesinde asıl Amerika kıt'asına varabildi. Kristof Kolomb Amerika'yı keşfetmekle tarihte unutulmaz bir nam bırakmıştır.

HALK SÜTUNU

§ Niğdenin Bor kazasında saray mahallesinden Mustafa oğlu Hasan ve Mehmet efendilere:

— Kaymakam bey merhametli bir zattır. Derdinizi bir kerre ona anlatın. Belki size bir yol gösterir.

§ Karilerimizden Şefik beye:

— Mektubunuzu Van valisine gönderdik. Halkın işini geri bırakanların cezası vardır. Bakalım vali bey ne cevap verecekler.

§ Karilerimizden Mehmet beye:

— Ankara imalâtı harbiye müdüriyetine bir istida ile müracaat et. Açık yer varsa alırlar.

§ Bursanın Kadıllı karyesinde 71 numaralı evde Mustafa oğlu Abdullah efendiye:

— Asgarî yanında yüz lira bulunmalı. Ve bu paraların bir kısmını orada geçen para ile tebdil ettirmek daha kârlıdır. İlk önce mahalleden bir ilmühaber alır polise gidersin. Bir istida ile de vilâyete müracaat eylersin. Tahkikat yapıp pasaport verirler. Sonra gidersin en ucuz yol deniz yoludur.

PİLEVNE

Muharriri: Kemalettin Şükrü *Karagözün tefrikası No. 2*

Bunlardan biri Pilevne kumandanı Osman paşa, yanındaki de erkânı harbiye reisidir.

İkisi de susuyorlar..

Nihayet Osman paşa haritanın üzerine eğildi, parmağını bir noktaya bastı. Gözlerinden celâdet ve kahramanlığın yıldırımları fışkırdı.

Parmağını bastığı nokta... Pilevne idi.

Erkânı harbiye reisine döndü;

— Paşa.. dedi, Hakkın var harp ilmi Pilevneyi müdafaa edilemiyecek derecede zaif bir kale olarak görür. Fakat ben maiyetimdeki bir avuç Türk dilâveri ile harbin ilmini de altüst edeceğim ve.. Pilevneden çıkmıyacağım... Osman paşanın çadır içinde ve harita önünde verdiği bu karara kahraman askerlerin çadırlardan yükselen şarkıları sanki cevap veriyordu:

Tuna nehri akmam diyor,
Etrafını yıkmam diyor
Şanı büyük Osman paşa
Pilevneden çıkmam diyor!

— 2 —

Moskof karargâhında

Üç tarafı düşman askerlerile kuşatılmış Pilevnenin yalnız Sofya tarafı açıktı. Düşman daha henüz kasabayı tamamen muhasara etmemişti. Bundanda maksadı muhasara ile vakit gaip etmemek, harbi kazanarak Türk ordusunu ric'ata mecbur etmekti.

Bütün Balkanlarda büyük bir kahramanlık ile tek başına kalan Pilevne zabtolunursa artık İstanbul yolu düşmana açılmış olurdu.

Düşman erkânı harbiyesinin bu plânını Türk erkânı harbiyesinin ve Osman paşanın plânları akim bırakıyordu. Fasıla ile üç büyük muharebede Ruslar mağlup olmuşlardı.

Osman paşayı harben mağlup etmek imkânı yoktu. Bunu artık kat'î surette anlıyan düşman orduları kumandanı bütün erkânı harbiyesini toplamış ve:

— Pilevne, her ne bahasına olursa olsun ele geçmeli ve yalnız Pilevneyi değil, Osman paşayı da yakalamalıyız.. Demişti. Osman paşasız Pilevne bir işe yaramaz. Eğer onu kaçıracak olursak yolumuzun üstüne bu Türk kumandanı bir değil, yüzlerce Pilevne çıkarır. Bunun için de kasabayı muhasara etmek lâzım. Moskof ordusu başkumandanının bu teklifini erkânı harbiyesi derhal kabul etmedi.

— Kâfi miktarda kuvvetimiz yok. Pilevneyi dört taraftan ve aynı miktar kuvvetle muhasara etmek lâzım. Aksi taktirde Osman paşanın yapacağı huruç hareketine mani olamayız.

Pilevne istihkâmlarının dahilî manzarası

— 3 —

Gizli plân

Düşman erkânı harbiye reisinin bu sözleri, bu itirazı doğru idi. Başkumandanlık çok kısa bir zaman zarfında asgari yüz bin kişilik bir kuvvetin Pilevne önünde toplanmış olmasını temin edecekti. Romanyayada haber gönderilecek, ondan da daha fazla yardım istenecekti. Bu suretle bütün ihtiyat kuvvetleri ile beraber kurulacak muhasara zinciri altında Pilevneyi Osman paşa ile beraber ele geçirmek imkânı hasıl olacaktı. Ancak paşanın, bu plânı keşfederek açık kalan Sofya yolundan kaçmaması için işin çok gizli tutulması lâzımdı.

***

Başkumandan hemen o gece harbiye nezaretine uzun ve şifreli bir telgraf yazdı:

[Pilevneyi mutlaka ele geçirmek ve Osman paşayı yakalamak lâzımdır. Eğer Osman paşa her hangi bir huruç hareketi yaparak elimizden kurtulursa İstanbul yolu tehlikeye girer. Bunun için ordunun behemehal yüz bin kişiye iblâğı ve Pilevnenin muhasara altına alınması icap eder. Aynı zamanda muhasara tertibatına nezaret etmek üzere de ceneral (Tutleben) in buraya gönderilmesi çok faideli olacaktır.]

Bu ceneral Tutleben, Sivastopolu müdafaa eden Rusyanın meşhur cenerallerinden biri idi.

Moskof başkumandanı harbiye nezaretine göndereceği bu mühim ve mahrem telgrafın evvelâ müsveddesini yaptı. Sonra kimseye itimadı olmadığı için bizzat kendisi şifreye tahvil etti. Elinde şifreli telgraf çadırından çıktı.

Karargâhın telgrafhane vazifesi gören kısmına doğru yürüdü.

. . . .

İki dakika sonra, gecenin karanlığı içinde görünmeyen bir gölge, nöbet bekleyen Moskof neferinin gafletinden istifade ederek boş kalan başkumandanın çadırına sessizce girdi ve girmesi ile çıkması... Gene geldiği gibi gecenin karanlığında gaip olması bir oldu.

— 4 —

Esrarengiz bir yaralı

Rus karargâhının arka kısmında, bir tarafı dağlık, kayalık, diğer tarafı ormanlık dar ve muhafazalı bir arazi üstünde kurulmuş yüzlerce çadır görülüyor.

— Bitmedi —

Müdürü mes'ul: Orhan Seyfi — Matbaai Ebüzziya